

Městská památková rezervace

Dům čp. 26 - farní úřad

Tuto vystřihovanku přivítají především čtenáři, kteří stavějí modely domů Městské památkové rezervace ABC. Po slepení domu čp. 26 - fary, který je přitisknut k městským hradbám, můžete konečně zcela uzavřít městské opevnění a spojit všechny předchozí modely staveb do jednoho celku. Uzavřeťe tím čtvrtou část městečka.

Vnější ztvárnění hlavního průčelí fary svědčí o době vzniku - období baroku. Ovšem celkové uspořádání stavby napovídá, že jde o přestavěný dům staršího data. Zřejmě je to středověký dům, který přiléhá k městskému opevnění. I po přestavbách opevnění zůstala v zadní části domu zachována jeho obranná funkce, neboť jím probíhá obranná chodba.

Při troše pečlivosti a klidné, neuspěchané práci není obtížné model domu sestavit. Jako první provedete přípravné práce. Předpokládáme již vaši zkušenost s rýhováním ohybů a přípravou prořezů a výřezů, nebudeme zde proto tyto úkony popisovat. Na rub dílů 1 a 2 nakreslíte úsečky mezi body A-A a B-B, na rub dílů 31 úsečky C-C a D-D. Pak se pusťte do sestavování.

Na díl 1 přilepíte na vyznačená místa předem zpracované nadokenní ozdobné prvky 15, 16 (2x), 17 (4x) a římsu 19. Na rub dílů 1 přilepíte zkompletovaná okna 11 (2x), dvojkono 12, okna 13 (4x) a domovní vstup, sestavený předem z dílů 21 a 22. Na rub dílů 2 přilepíte šest předem zpracovaných střílen 24 a jednu střílnu 23. Na rub dílů 3 a 4 přilepíte čtyři zkompletovaná okna 29 (dvě na každý díl) a jedny dveře 28 (na díl 4). Druhé dveře 28 přilepíte na rub dílů 6 a sem rovněž přilepíte dvě zkompletovaná okna 30.

Začnete s celkovým sestavováním domu. Díl 4 přilepíte na díl 1 (lepíte z rubu na rysku A-A), dále přilepíte díl 3 na díl 1 (lepíte na rysku B-B) a celek půdorysně uzavřete dílem 2, ke kterému z rubu přilepíte díl 3 a na rysku B-B a díl 4 na rysku A-A. Celk lehce zatížíte a necháte proschnout.

Zkompletujete díl 5 a připojíte jej k celku. Lepíte na díly 2 a 4. Dbáte při tom, aby střílna 23, která je již přilepena k dílu 2, dosedla správně na díl 5. Stříšku obranné chodby 7 přilepíte na díl 6 a vzniklou vnitřní část hradby připojíte k dílům 3 a 2.

Zkompletujete střechu pravého přístavku 9, přilepíte k ní bok 8 a oba spojené díly připojíte k celku: díl 8 lepíte na díly 12 a 6, díly 9 na díly 3 a 6. Obdobně přilepíte střechu levého přístavku 10 k celku. Lepíte ji na díly 1, 4 a 5. Celek zatížíte a necháte dokonale proschnout.

Zatím zpracujete střední, hlavní část domu. Na rub dílů 31 přilepíte dvojkono 33 a na rysky C-C a D-D z rubu dva díly 32. Z dílů 35 a 36 vyrobíte stříšku střešní nástavby. Osadíte ji na ni (tj. na díly 31 a 2x 32) a celou nástavbu zalepíte do rozložené střechy a na střechu (díl 37). Zkompletujete těla dvou komínů 40 a 42 a dvou komínových hlav 41 a 43. Komínové hlavy osadíte na komíny (41 na 40, 43 na 42) a ty zalepíte do rozložené střechy 37. Střechu ještě doplníte valbovými částmi 38 a 39 a teprve nyní ji osadíte na celek, tj. na díly 1, 2, 3 a 4.

Dům čp. 26 je tímto hotov, zbývají pouze dvě terénní spojky (14 a 18) a tři díly (25, 26, 27), ze kterých později, po uzavření celého městečka, zhotovíte přechod mezi baštou č. 3 a hradební zdí spojenou s domem čp. 26.

Nejdříve ovšem spojte oba díly MPR (již dokončené části I, II a III) s právě uzavřenou částí IV. Tím zároveň začleníte dům čp. 26 do celku. Pozor! Spojení celku vyžaduje přesnou práci. Proto si přizvěte pomocníka, raději však dva. Nejprve zkusmo sesadíte

první celek (z části I, II, III) se IV. částí, ke které rovněž „nasucho“ přiložíte i dům čp. 26. Přitom se orientujete podle půdorysu a prostorového projektu IV. části (viz ABC č. 7, roč. 35). Pokud jste pracovali po celou dobu pečlivě a přesně, dosedne plocha komunikací čtvrté části (díly čp. 16/1 a K/52) k ploše náměstí, dům čp. 14 k domu čp. 12 a dům čp. 26 k baště č. 3 a domu čp. 13, aniž by došlo k nepřesnostem v ploše náměstí nebo k posunu staveb. V takovém případě přijměte naše hlahopřání: jste skvělí a můžete hned začít se závěrečným sesazováním města.

Postup je následovný: Plochy komunikací a současně i dům čp. 14 přilepíte na terénní spoj náměstí (díl T5) a dům čp. 12. Terén i domy čp. 12, 14, 25 a 15 zatížíte a necháte dokonale proschnout. Pak obvod města uzavřete domem čp. 26, který do celku zasunete a přilepíte ke kostelnímu náměstí, k části hlavního náměstí, k baště č. 3 a k domům čp. 13 a čp. 25. Terény zajistíte spojkami 14.

Pokud došlo k nepřesnostem, jejichž důsledkem mohou být nežádoucí posuny dílů, budete muset provést opravy. Jestliže jste pracovali přesně, měly by být jen drobné. To se týká i nepřesného napojení terénu náměstí a ploch komunikací čtvrté části MPR. Počítali jsme s těmito nepřesnostmi a v průběhu otiskování celé série staveb jsme na volných plochách vystřihovánek umísťovali neoznačené díly - volné plochy střech, dlažeb, zeleně atd. Doufáme, že jste si je podle našich pokynů schovávali. Nyní můžete z těchto dílů nastříhat „záplaty“ na retušování. Rozhodněte se, zda nejprve příslušné celky k sobě slepíte a spoje přelepíte záplatou, nebo zda pomocí záplaty nastavíte jeden z dílů a vše přilepíte k druhému dílu. Je těžké vám v tomto dávat přesný návod, neboť každý z vás může mít nepřesnosti v jiné části modelu a každá nepřesnost vyžaduje jiný postup. Nyní se projeví váš skutečný modelářský um. Problematická je retuš špatně napojených svislých ploch (zdí, stěn atp.). Máme však pro vás radu, jak napravit i tuto chybu.

Zakrytí nepřesností popínavou dřevinou.

Pokud se vám „hnuly“ proti sobě celé svislé hrany objektů (například mezi zdívem jednoho domu a zdívem druhého či hradby a podobně), můžete zkusit modelářsky napodobit popínavý keř plazící se po zdivu. Jak vyzkoušel náš spolupracovník pan **Luděk**

Michalíček, je výborným krycím materiálem nepřesností „břečtan“ na zdivu. Vyrobité jej snadno z hrubých, zeleně obarvených pilin (prosátých přes řídicí sítko). Piliny obarvíte vodovkami, necháte je zaschnout a nahrubo rozmělníte. Potom na zeď, v místě špatného spoje, naneseťe vrstvičku hustšího disperzního lepidla a plochu posypete obarvenými pilinami. Necháte je zaschnout a pak jen oklepnete nepřilepené piliny. Pokud ještě někde prosvítá špatný spoj, přetřete místo znovu lepidlem a znovu postup opakujete. Všimněte si, jak rostou popínavé rostliny ve skutečnosti, jak se větví i na zdivu. Větvění „namalujte“ na zeď lepidlem a pak plochu posypete pilinami. Jen tak vyrobíte věrnou napodobeninu proucího keře.

Náročnější retušování je u střech, kde krytina by na sebe měla navazovat, ale i zde ve skutečnosti pokrýváči různé pulzí tašky, dozdvírají prejzy a podobně. Nejsnazší retuše budou na plochách dlažeb.

Závěrečné práce na městečku

Po spojení všech čtyř částí MPR vám zbyly poslední tři díly. U dílu 25 zkompletujete zábradlí, na celek přilepíte horní část přechodu 26 a hotový přechod osadíte na bašty č. 3 (díl 11) a na vyznačené místo na dílu 5 (dům čp. 26). Poslední díl 27 (zábradlí) zkompletujete a přilepíte na vyznačené místo na přechodu (díl 25), na hradbě (díl 5) a domu (díl 4).

Celé město byste si měli opatrně nalepit na desku překližky nebo sololitu vyztuženou z obou stran polepem, aby se nekroutila. Desku udělejte o trochu větší a podél hradbe upravte terén modelářským posypem. Nevíte-li si rady, poraďte vám jistě kamarád, zkušenější modelář v klubu nebo ve škole váš učitel pracovní výchovy.

To již byla skutečně poslední práce na MPR a zbývá si prohlednout všechny části, zaretušovat, co zaretušovat půjde, srovnat pomáchané či jinak pokrivené plochy. Pokud jste osazovali na věže staveb praporek, pak by měly vlát všechny jedním směrem.

Věřme, že jste po celou dobu práce na městečku měli dostatek trpělivosti. Víme, že některé stavby byly náročnější, že jste možná chtěli práci vzdát. Kdybychom však stavby zjednodušili, značně by to ubralo městečku na kráse. A tak vám všem, kteří jste vydrželi až do konce, upřímně blahopřejeme.

Hodně radosti z dokončené Městské památkové rezervace ABC vám přeje nejen redakce, ale především autor tohoto zatím nejrozsáhlejšího souboru modelů z papíru, jaký kdy pro vás připravoval,

architekt Richard Vyškovský

POZOR! Již od příštího čísla (číslo 1 nového ročníku) začne vycházet nový soubor modelů druhé Městské památkové rezervace - židovského města.



